

3. Çatalhöyük'te yaşayan toplumun sosyal yaşantısını açıklayan kaynak bilgidен yola çıkarak istenenleri ilgili alanlara yazınız.

Bundan 9 500 yıl önce Çatalhöyük sakinleri; tahıl öğütmek, ekmek pişirmek, kumaş ve sepet dokumak, obsidiyenden alet ve silah yapmak gibi işlerle uğraşmışlardır. Bu tür etkinliklerin çoğu evlerin çatısında gerçekleştirilmiştir. Kerpiçten yaptıkları evlerine kapıdan değil, çatılardaki deliklerden girmişlerdir. Evlerin arasında sokaklar yoktur ve insanlar çatıdan çatıya dolaşmışlardır.

Çatalhöyük'te yaşayan insanlar; evlerini dikdörtgen biçimde, genelde bir ana oda ve iki yan odadan oluşacak şekilde yapmışlardır. Ana oda yemek pişirme, yeme, uyuma ve çeşitli etkinlikler için kullanılırken yan odalar ise depo olarak kullanılmıştır. Yan odalara ancak sürünerek geçilebilen açıklıklardan girmişlerdir. Ana odadaki duvarların önüne, "seki" adı verilen sedir benzeri oturma alanları yapmışlardır. Sekilerin üzerinde oturmuş ve uyumuşlardır. Sekileri de tıpkı duvarlar gibi kireçle sıvamış ve üstlerine hasır veya kilim örtmüşlerdir. Çatalhöyük'lüler, ölülerini bu sekilerin altına gömmüşlerdir. Evlerde dinî içerikli resim, heykel, hayvan başı ve boynuzunun yoğun olarak kullanıldığı kutsal odalar bulunmaktadır.

Balıkçılıkla uğraşan Çatalhöyük'lüler; koyun, keçi ve köpeği evcilleştirip buğday, arpa, tahıl türleri, bakliyat gibi ürünlerin de tarımını yapmışlardır.

Çatalhöyük çevresinde bolca bulunan obsidiyenden birçok araç, gereç ve eşya yapmışlardır. Çatalhöyük halkı obsidiyeni ticaret aracı olarak da kullanmıştır.

Çatalhöyük'te yaşayan toplumun sosyal hayatıyla ilgili,

- a. Beslenmeye yönelik faaliyetleri nelerdir?

Buğday, arpa gibi tahıl türleri ve bakliyat gibi ürünlerin tarımını yapmışlardır. Tahıl öğütüp, ekmek pişirerek gıda ihtiyaçlarını karşılamışlardır. Koyun ve keçi besleyip hayvancılıkla uğraşmışlardır. Besledikleri hayvanların etinden faydalanıp sütünden de süt ürünleri elde etmişlerdir. Ayrıca balıkçılık ve avcılık faaliyetlerinde bulunmuşlardır.

- b. Barınmaya yönelik faaliyetleri nelerdir?

Kerpiçten yaptıkları ve çatıdan girilen dikdörtgen planlı evlerinde barınırlardı.

- c. Temel geçim faaliyetleri nelerdir?

Tarım, çiftçilik, hayvancılık, balıkçılık, ticaret.

4. Çatalhöyük'te yaşayan toplumun barındığı yerlerin mimarisi ile günümüzde barındığımız yerlerin mimarisinin farklı özelliklerine örnekler veriniz.

Kapı ve pencerelerin olmaması. Evlere çatılardan merdiven ile girilmesi.